

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce **J. B.**, zastoupeného J. B., jako obecným zmocněncem, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2019, č. j. MPSV-2019/209764-917, o návrhu na vyloučení soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jany Kubenové z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 41 A 80/2019,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jana Kubenová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 A 80/2019.

Odůvodnění:

[1] Podáním ze dne 12. 1. 2020 žalobce namítl podjatost soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jany Kubenové v řízení vedeném u tohoto soudu pod sp. zn. 41 A 80/2019. Uvedl, že má pochybnosti o výběru zákonného soudce, neboť i v jiné jeho předcházející věci (sp. zn. 41 A 47/2018) s totožným žalovaným byla samosoudcem ustanovena právě JUDr. Jana Kubenová. K takové situaci by však dle názoru žalobce za existence pravidel upravujících příslušnost soudců (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) nemělo docházet. Žalobce přitom předpokládá, že u Krajského soudu v Brně nepůsobí pouze jeden soudce s odborností pro oblast správního soudnictví. Pochybnosti o tom, zda bude věc projednána bez podjatosti, má žalobce i s ohledem na fakt, že ve zmiňované věci sp. zn. 41 A 47/2018 byl nucen podat kasační stížnost pro nesprávné posouzení věci. Uplatněnou námitku podjatosti Krajský soud v Brně předložil v souladu s § 8 odst. 5 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) k rozhodnutí zdejšímu soudu.

[2] V rámci předkládací zprávy soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jana Kubenová uvedla, že se necítí být podjatá, že nemá žádný vztah k účastníkům řízení ani k projednávané věci a že jí byla věc přidělena k projednání a rozhodnutí v souladu s rozvrhem práce platným u Krajského soudu v Brně.

[3] Předně je vhodné uvést, že integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Princip nestranného, nezávislého a spravedlivého rozhodování představuje základní pilíř a předpoklad fungování soudní moci a všichni soudci jsou povinni jej ctít a naplňovat.

[4] Odrazem uvedeného principu je ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., které uvádí, že soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[5] Důvodem vyloučení je tedy jen taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s., je nicméně nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon, a na něj navazující rozvrh práce, určují osobu zákonného soudce (příslušného soudního oddělení, senátu), je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze proto jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16; citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z <http://www.nssoud.cz>).

[6] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. *Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.* Oběma procesním podmínkám žalobce dostál. Námitku podjatosti uplatnil včas, a to písemným podáním ze dne 12. 1. 2020 (doručeným krajskému soudu téhož dne), navazujícím na sdělení krajského soudu o složení soudního oddělení, kterému byla věc přidělena k rozhodnutí, ze dne 5. 12. 2019, č. j. 41 A 80/2019 – 21 (žalobci doručeno do datové schránky dne 9. 1. 2020). Námitku také zdůvodnil, neboť uvedl skutečnosti, z nichž podjatost soudkyně dovozuje. Nejvyšší správní soud se tedy touto námitkou může zabývat věcně.

[7] Nestrannost soudce se zkoumá jednak z hlediska subjektivního, jednak z hlediska objektivního, přičemž platí, že pro posouzení je rozhodující hledisko objektivní (okolnosti zakládající pochybnost o soudcově nepodjatosti), avšak podpůrně se přihlíží i

pokračování

k subjektivním hlediskům (osobnímu přesvědčení) účastníků či soudce samotného (obdobně viz usnesení zdejšího soudu ze dne 13. 4. 2010, č. j. Nao 13/2010 - 68).

[8] Subjektivní kritérium vypovídá o postoji soudce ve vztahu ke konkrétnímu případu. V dané věci nicméně z vyjádření soudkyně úseku správního soudnictví krajského soudu vyplývá, že se v souzené věci za podjatou nepovažuje.

[9] Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s., podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Z formulace námitky podjatosti je zřejmé, že žalobce dovozuje možnou podjatost soudkyně ze způsobu jejího dřívějšího rozhodování ve věci sp. zn. 41 A 47/2018, s nímž se neztotožnil a byl nucen v daném případě uplatnit kasační stížnost. Ve smyslu naposledy citovaného ustanovení ovšem nemůže být podjatost rozhodující soudkyně krajského soudu dovozována z pouhého nesouhlasu s rozhodováním v jiné věci. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží právě opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2017, č. j. Nao 248/2017 – 31).

[10] Z tvrzení žalobce ani ze skutečností, jež lze shledat ze soudního spisu, nevyplývají byť jen náznaky toho, že by zde existoval vztah uvedené soudkyně k dané věci a k účastníkům, jenž by dosahoval takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopna nezávisle a nestranně rozhodovat.

[11] Žalobce se však pozastavuje rovněž nad tím, že k projednání a rozhodnutí jeho další věci vedené u Krajského soudu v Brně byla znovu určena zákonným soudcem JUDr. Jana Kubenová, k čemuž by však dle jeho názoru za existence pravidel upravujících příslušnost soudců (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) nemělo docházet. Žalobce přitom předpokládá, že u Krajského soudu v Brně nepůsobí pouze jeden soudce s odborností pro oblast správního soudnictví.

[12] V tomto ohledu lze uvést, že pravidla rozdělování věcí do soudních oddělení, tj. jednotlivým senátům a samosoudcům na podkladě rozvrhů práce jsou každoročně vydávána u každého soudu [§ 41 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)]; rozvrhy práce jsou přitom veřejnosti přístupné na www.justice.cz. Stejně tomu je i v případě Krajského soudu v Brně (viz rozvrh práce na příslušný rok 2019). U Krajského soudu v Brně sice skutečně nepůsobí toliko jeden soudce se správně-právní specializací, nicméně tato skutečnost nezakládá právo žalobce na to, aby o jeho věcech vedených u daného soudu rozhodovali různí soudci. Pro přidělování věcí dle rozvrhu práce jsou rozhodná jiná pravidla (zejména pořadí došlých věcí). Samotná skutečnost, že o předchozí záležitosti žalobce rozhodl totožný soudce, jej nediskvalifikuje z projednávání a rozhodování následujících věcí téhož účastníka řízení. Předmětná argumentace žalobce tedy nepředstavuje legitimní důvod pro vyloučení jmenované soudkyně.

[13] Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nemohou být, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., důvodem pro vyloučení soudců, přičemž jiné relevantní skutečnosti

žalobce neuvádí, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že ve výroku jmenovaná soudkyně správního úseku Krajského soudu v Brně z projednávání a rozhodování ve věci sp. zn. 41 A 80/2019 vyloučena není.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu